

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

PROVINCIAL
LIBRARY
MANITOBA

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДИНАТЕСЬ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada.

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

PIK IX. 4. 65 (961). ВІСНОК, 31. ТРАВНЯ 1927. WINNIPEG, MAN. TUESDAY, MAY 31st, 1927. No. 65 (961). VOL. IX.

ЧАН КАЙ-ШІ ЯВНО БРАТАЄТЬСЯ З ІМПЕРІАЛІСТАМИ АНГЛІЇ.

Комісар для закордонних справ у Шангаю каже редакторам китайських газет змінити свою політику супроти Великої Британії.

ЛОНДОН, 27. травня. — Делеші з Китаю повідомляють про сенсаційну зміну в становищі правих китайських націоналістів супроти Великої Британії. Кво Тай-Чи, комісар Чан Кай-Ші для закордонних справ у Шангаю, скликав редакторів китайських газет і наказав їм змінити свою політику супроти Великої Британії, бо старання правих націоналістичних провідників навязати приязні зносини з Великою Британією мають всі шанси на успіх. (Іншими словами це значить, що зрадник китайської революції Чан Кай-Ші вже яв-

но братається з чужоземними імперіалістами, а в першу чергу з британськими.) ШАНГАЙ, 25. травня. — Генерал Чан Кай-Ші, провідник правих націоналістів, розпочав успішну офензиву проти північних військ. Дві дивізії його війська перейшли ріку Янцзе з Чінкіну на північний берег, де стрінули слабу опозицію з боку жовірів реакційного генерала Сун Чуан-Фана, які пізніше відступили по великому каналі. Подушне військо наступало за ними і заняло місто Янчов. Північні жовіри дали відступати.

ВЛАДА ЧАН КАЙ-ШІ ДАЛІ ВБИВАЄ РАДИКАЛЬНИХ РОБІТНИКІВ.

В Чанші жовіри Чан Кай-Ші зробили облогу на лівих юнійних провідників і стратили їх, а юнії розв'язали.

ЛОНДОН, 28. травня. — Офіційні звідомлення з Китаю вказують, що праві китайські націоналісти під проводом Чан Кай-Ші ведуть загальну кампанію проти комуністів. В Нанчані приказано радикальним робітникам забратися з міста. Коді військо Чан Кай-Ші увійшло до Чанші цього тижня, воно зробило облогу на лівих трейд-юнійних провідників, стратили їх і потім розв'язали юнії. Воно зробило також наїзд на головну квартиру місіонарів, але пізніше пояснило,

що уважало її за трейд-юнійний офіс. ГОНКОНГ, Китай, 28. травня. — Поліція зробила сьогодні наїзд на головну квартиру гонконгського відділу кантонської юнії моряків, щоб, як каже влада, застановити постійну бутівничу комуністичну діяльність. (Місто й острів Гонконг, хоч лежить у Китаю, належить до Великої Британії і влада там британська. Юнія моряків, про яку згадується вище, складається з Китайців.)

ЯПОНІЯ ВИСИЛАЄ ВІЙСЬКО Й ВОЄННІ КОРАБЛІ ДО КИТАЮ.

ТОКІО, Японія, 28. травня. — Сьогодні видано приказ вислати 2,000 японських жовірів з Манджурії до Цінтаю, в Китаю, для охорони життя й майна в шантунській залізничній зоні. ЛОНДОН, 28. травня. — Делеші з Токио кажуть, що крім висилки війська до Китаю, японський уряд готується вислати також воєнні кораблі до Цінтаю в провінції Шантунь. Токійський кореспондент "Дейлі Мейл" каже, що японське міністерство закордонних справ виготовляє гостру остро-

рогу до китайських націоналістів і реакційних генералів, що Японія буде обороняти життя й маєткові інтереси своїх громадян, не буде толерувати дрозження її підданих або перешкодження її військовим рухам, які вона буде уважати за відомі роботи. Американці в Тіен-Тсіньському консулярному окрузі, який обіймає Пекин і провінції Чілі, Шансі й Гонан, зістали повідомлені бути готовими сконцентруватися в Тіен-Тсіні кожної хвили.

ФУЛЕР САМ РОЗСЛІДЖУЄ СПРАВУ САККА ТА ВАНЗЕТІ.

БОСТОН, Мас., 25. травня. — Губернатор Фулер заявив, що не може вводити домаганим деяких кругів і назначити особну комісію для розслідування справи Сакка й Ванзеті. Губернатор каже, що на це не дозволяють стейтські закони. Замість цього він самий дає веде слідство в цій справі, покликуючи до себе на переслухання присяглих суддів з процесу проти Сакка й Ванзеті. Дотепер він переслухав вже п'ятьох членів лави присяглих, але їх зізнання держаться в

тайні. Фулер переслухав також деяких свідків, що обстоювали невинність засуджених на розправі. ВАШИНГТОН, 23. травня. — Трійця визначних осіб підписали й вислали петицію до губернатора стейту Массачусетс, Фулера, щоб він переглянув справу Сакка й Ванзеті. Між підписавшими петицією сенатор Ла Фолет та його дружина; решта підписаних це визначні вчені, письменники, адвокати й лікарі.

Бритійський парламент одобрив зірвання зносин з Радянським Союзом

Внесок Клайна, щоб розслідути закиди, зроблені Болдвіном проти радянського уряду, був відкинний 367 голосами проти 118. — Чемберлейн офіційно повідомив Розенгольца про зірвання зносин. — Бритійська нота каже, що радянська дипломатична місія має виїхати до 10 днів.

В четвер минулого тижня британський парламент одобрив рішення уряду зірвати дипломатичні й торговельні зносини з Радянським Союзом. Внесок консервативного посла Рентола, щоб одобрити рішення уряду, перейшов 357 голосами проти 111. Резолюція робітничого провідника Дж. Р. Клайна, щоб перед остаточним зірванням зносин розслідувати закиди, які поробив уряд Болдвіна радянському уряду, була відкинена після довгої дебати 367 голосами проти 118. В п'ятницю, 27. травня, британський уряд формально повідомив радянського представника в Лондоні про зірвання зносин. Нота британського мі-

ністра закордонних справ Чемберлейна була доручена А. П. Розенгольцові, представникові С.Р.С.Р. В радянському представництві оповіщено, що німецька амбасада згодилася наглядати за інтересами Радянського Союзу після виїзду радянської дипломатичної місії, поки всі справи не будуть цілком зліквідовані. Бритійська нота вимагає, щоб весь штаб радянської амбасади виїхав з Англії до 10 днів. Вона зазначає, хто з торговельної делегації може остати для звинення торговельних справ. Нота каже також, що британська дипломатична місія в Москві буде відкликана.

В ЕКСПЛОЗІЇ ЗГІНУЛО П'ЯТЬОХ МАЙНЕРІВ.

ТРИНІДАД, Колорейдо, 28. травня. — У вугільній майні в Делатва, 12 миль звідси, наступила вчора експлозія, підчас котрої згинуло 5 майнерів. Сто-трийцять-сім інших майнерів втікли через воздушний отвір на другому кінці майні.

В КИВІ СТРАЧЕНО П'ЯТЬОХ ШПИГУНІВ.

КИЇВ, 28. травня. — Тут страчено сьогодні п'ятьох Росіян, засуджених на смерть за шпionaжу. Вони вели свою шпигунську діяльність в користь польського генерального штабу й російської контрреволюційної організації. Один зі страчених був перше капітаном в антирадянській армії генерала Врангеля, а другий служив у білогвардійському війську в Архангельську.

6 ЛІБЕРАЛЬНИХ КАНДИДАТІВ У ВІННІПЕГУ.

На конвенції ліберальної партії у Вінніпегу номіновано таких ліберальних кандидатів на місто Вінніпег при надходженні провінційних виборів: Г. А. Робсона, провідника партії в Манітобі, Мрс. Р. А. Роджерс, дотеперішню посолку, Донкана Кемерона, Волтера Ліндала, Джана МекЛіна й Г. Ралфа Мейбенка.

РОБІТНИЧИЙ ПРЕМ'ЄР ЗРЕЗІГНУВАВ.

СІДНІ, Австралія, 26. травня. — Незгода в Партії Праці й робітничому уряді Нью Савт Вейлсу привели до резинації прем'єра Дж. Т. Ленга. Говернор сер Доллі Стретфорд де Чейр знову поручив Ленгові утворити нове міністерство. Це зроблено під умовою, що незадовго буде розв'язаний парламент і будуть росписані нові загальні вибори.

ГАНКОВСЬКА АРМІЯ ДАЛІ ВІДНОСИТЬ ПОБІДИ.

ЛОНДОН, 26. травня. — Делеша Райтера з Ганкова каже, що військова голова кватери ганковського уряду повідомляє про дальші успіхи націоналістичного війська в провінції Гонан. Однак подробиць про боротьбу є дуже мало.

ВИСИЛАЮТЬ ДІТОЧУ ДЕЛЕГАЦІЮ ДО С.Р.С.Р.

ЛОНДОН, 24. травня. — Робляться приготування до висилки делегації робітничих дітей до Радянського Союзу. У відповідь на лист від молодих піонерів у Москві секретар Майнерської Федерації А. Дж. Кук пише, що є це плян, який повинен бути піддержаний всіма трейд-юніями й кооперативними товариствами. Перша група виїде до Радянського Союзу 14. червня.

УЧИТЕЛІ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ ЗНИЖКІ.

Учителі в школах у Вест Килдонан запротестували проти запропонованої знижки їх платні на 15 проц. за останні чотири місяці бижучого року.

ЛІТВІНОВ КАЖЕ ДЕЛЕГАЦІЇ В КАНАДІ ТХАТИ ДО ДОМУ.

Радянський представник Герус чекає ще на відомість від народного комісара закордонної торгівлі.

МОНТРЕАЛ, 27. травня. — Льюнгин Ф. Герус, голова радянського представництва у Канаді, одержав сьогодні слідуючу каблеграму від Максима Літвінова, заступника народного комісара закордонних справ у Москві: "Якщо канадійський уряд не хоче дотримувати договору, заключеного радянським і британським урядами в 1921 році і застосованого до Канади, закрийте свій офіс, заберіть весь свій штаб і їдьте до дому". Герус сказав, що повища каблеграма говорить про диліптоматичні офіси радянської делегації в Монтреалі. Він че-

кає, сказав він, на відомість від народного комісара закордонної торгівлі про те, що він має робити з тутешніми офісами торговельної місії. Радянський уряд удержував тут двокожного рода офіси — один для свого дипломатичного представництва, а другий для торговельної місії.

МОСКВА, 28. травня. — Сьогодні видано тут офіційне заперечення вісток, поширюваних у Штокгольмі й Копенгагді, що Радянський Союз покликав п'ять військових кляс, або що коло Кронштадту концентрується військо.

"ІЗВЕСТІЯ" ПРО РІШЕННЯ КАНАДИ ЗІРВАТИ ЗНОСИНИ.

ЛОНДОН, 28. травня. — Московські "Ізвестія", офіційний орган радянського уряду, коментують нині в редакційній статті на рішення Канади піти за приміром Великої Британії у зірванні офіційних торговельних зносин з Союзом Радянських Соціалістичних Республік. Вони кажуть:

РЕЙД У БУЕНОС АЙРЕС. БУЕНОС АЙРЕС, Аргентина, 28. травня. — Місцева поліція зробила наїзд на ріжні адреси, що були оголошені прем'єром Болдвіном у британському парламенті як такі, що їх знайдено підчас наїзду на радянську торговельну делегацію в Лондоні.

"Мекензі Кінг поспішився заявити, що радянсько-канадійський розрив не означає розриву в торгівлі. Канада очевидно хотіла задержати вірність як велика британська домінація і рівночасно користати через продовжувані торговельні зносини з цією країною, однак вона мусить завестися".

Поліція забрала листи й газети, писані у французькій і російській мовах, та арештувала кілька осіб, до яких була заарештована комуністична пропаганда. Уважають, що поліція не знайшла нічого серйозного, і сподіються, що після переслухання арештовані будуть випущені на волю.

МІЖНАРОДНЯ ЕКОНОМІЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ ЗАКІНЧИЛАСЯ.

Делегація С.Р.С.Р. добилася признання, що існують дві економічні системи: капіталістична й комуністична.

ЖЕНЕВА, Швайцарія, 23-го травня. — Міжнародна економічна конференція закінчила свої тритижневі наради. Ліга Націй має тепер вирішити, в який спосіб належить тепер продовжати працю. Правдоподібно Ліга утворить постійну економічну комісію, до якої будуть належати також представники Злучених Держав і Радянського Союзу.

Весь час були побоювання, що конференція розібється через обструкцію радянських делегатів. До цього однак не прийшло, бо конференція згодилася на домагання радянської делегації, щоб визнати існування двох економічних систем: капіталістичної й комуністичної, та можливість співпраці між ними. Кажуть, що більшовики скористалися з конференції, бо мають приобіцяну позицію з ріжних сторін. Говорено навіть про позицію зі Злучених Держав, але американські делегати заперечують цьому.

СІЕНАР НЕ ГОДИТЬСЯ НА ПРИЗНАНУ ПІДВИШКУ ПЛАТНІ.

ОТТАВА, 27. травня. — Канадійська національна залізняк відмовилася прийняти постанову більшости ради помірності в спорі між клерками і вантажниками тої залізняк і компанією, але готова прийняти рішення меншости як основу для дальшої дискусії. Таку інформацію одержав сьогодні департамент праці. Рішення ради помірності дотичить 15,000 робітників. Постановою більшости, підпи-

сана В. Дж. Донованом з Вінніпегу й Говардом С. Росом з Монтреалу, признає 4 центи підвишки платні на годину для робітників, що працюють на години, і рівновартну підвишку для місячних робітників. Звіт меншости, підписаний Пітером Гвайтом з Торонта, признає 2 центи підвишки платні на годину для робітників, що працюють на години, і рівновартну підвишку для місячних робітників.

РІЖНІ ВІСТІ

ВИПУЩЕНО ДЕВ'ЯТЬОХ КУШІРІВ НА ПОРУКІ.

НЮ ЙОРК, 20. травня. — Вищий суд згодився випустити за бейлом по 3,500 доларів усіх 9 засуджених кушірів, які внесли були відлік проти свого присуду. Іх суджено було за напад на скебську робітню підчас страйки й покарано в'язницею від 2½ до 5 років.

ГЕНЕРАЛ СУН ЧУАН-ФАН ВЗЯТИЙ В ПОЛОН.

ШАНГАЙ, 26. травня. — Місцева націоналістична газета повідомляє, що реакційний генерал Сун Чуан-Фан, бувший воєнний лорд Шангаю перед заняттям його націоналістами, був взятий в полон у Цін Кіань генералом Пей Псошаном, бувшим північним командантом, який прилучився до китайських націоналістів.

ПРИНЯТО УМОВУ ПРО 8-ГОДИННИЙ ДЕНЬ ПРАЦІ.

ПАРИЖ, 21. травня. — По довгих ваганнях французький парламент ратифікував умову про 8-годинний день праці, прийняту на міжнародній конференції праці у Вашингтоні 1921 року. Через шість років відкладано що справу під претекстом, що треба зачекати, як поставляється до неї інші держави, особливо Англія й Німеччина. Злучені Держави не ратифікували цієї угоди. У французькому парламенті її ратифіковано головню з тої причини, що ратифікація скрипить положення Франції на міжнародній економічній конференції в Женеві.

ГЕНЕРАЛ ВІДМОВИВСЯ ЗЛОЖИТИ ЗБРОЮ.

МАНАГВА, Нікарагва, 26. травня. — Ліберальний генерал Сандіно відмовився зложити зброю й вирушити до Гондурасу зі своїми 200 жовірами й 400 мулами. В Гондурасі мули добре платяться.

МУССОЛІНІ ХОЧЕ П'ЯТЬ-МІЛІОНОВУ АРМІЮ.

РИМ, 27. травня. — Фашистський диктатор Муссоліні вголосив вчора в парламенті перед фашистськими послами промову, в якій між иншим заявив, що Італія мусить мати п'ять-мільонову армію. Він далі закликав, щоб Італії більше плодилася, бо інакше фашисти не збудують імперії й Італія стане провінцією. В слідуючій половині теперішнього століття Італія повинна мати найменше 60 мільонів населення, казав Муссоліні. (Тепер вона має дещо більше як 42 мільони.)

УГОРЩИНА РАТИФІКУВАЛА УГОДУ З ІТАЛІЄЮ.

БУДАПЕШТ, 19. травня. — Угорський парламент ратифікував договір Угорщини з Італією. Соціалісти зробили з того приводу бучу, називаючи Муссоліні убійником, а договір зрадою угорського народу. Вони казали, що силою цього договору Угорщина стане італійською колонією і базою італійського імперіалізму на Балкані.

КРОВАВЕ СВЯТО В БЕРЕСТІ-ЛИТОВСЬКОМУ.

Підчас першотравневої демонстрації у Бересті-Литовському (під Польщею) прийшло до сутички між комуністами а поліцією й одного демонстранта убито, троє тяжко ранено, а 50 арештовано.